

Izhaja v ponedeljek in petek ob 17.

Stane mesečno po pošti 7 Din, v Celju po raznašalcih dostavljen na 7-50 Din, za inozemstvo 20 Din

Račun pri poštnem čekovnem zavodu št. 10.666.

Novo Doba

Redakcija in uprava: Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1 pritletje, desno.

Telefon interurban št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. Oglasi po tarifu.

Rokopisi se sprejemajo ob ponedeljkih in petkih brezpogojno le do 10. dopoldne. — Predpisi glede prostora in dneva objave oglasov se uvažujejo le po možnosti.

Štev. 17.

Celje, sobota 3. marca 1934.

Leto XVI.

Govor narodnega poslanca Ivana Prekorška v Narodni skupščini

Narodni poslanec celjskega sreza g. **Ivan Prekoršek** je imel v teku proračunske razprave v Narodni skupščini v torek 27. februarja velik govor, ki je vzbudil v zbornici splošno pozornost in burno odobravanje. Govor objavljamo po stenografskem zapisniku v celoti.

Državna politika in Slovenija

Pred nami je državni proračun za proračunsko leto 1934/35. Vsi se polno zavedamo, da je sestavljen v izrednih prilikah, na sestavi stvarnih izkušenj preteklih let z največjo vestnostjo in znanjem, ki ga je položil v to delo naš g. minister financ ob sodelovanju najboljših finančnih strokovnjakov in poznavalcev gospodarskih razmer v naši državi, ki jih je delegirala naša skupščina v finančni odbor. Proračun je najvišja potreba države, zato za nas ni vprašanja, ker čutimo sodolžnost in vso odgovornost za državo. Glasovali pa bomo za ta proračun. Glasovali zaupanja do šefa kraljevske vlade, ki je obenem tudi šef Jugoslovenske nacionalne stranke. Ne bojimo se odgovornosti, ki jo nalaga proračun naši stranki in narodu, dasi prav dobro vemo, da je najlažje in najcenejše zabavljati in kritizirati ter bežati pred odgovornostjo. Z vso mirnostjo in z vso korajžjo prepuščamo to polje poceni popularnosti celokupni protokolirani in anonimni opoziciji tu v Narodni skupščini, kakor zunaj med narodom na terenu.

Kot član vladne večine, ki jo predstavlja Jugoslovenska nacionalna stranka, in kot slovenski poslanec iz dravske banovine dajem izraza zadovoljenju, da je naša stranka edina organizirana edinica volje celokupnega naroda in glavna nositeljica jugoslovenske nacionalne in državne ideje. Tega dejstva ne podčrtavam toliko kot član te stranke, temveč v prvi vrsti kot nacionalist in patriot iz onega dela naroda, ki je bil dolga stoletja brez pravice, in je bil nacionalne svobode primoran, da služi tujim interesom. Vsa leta po osvoboditvi smo mi Slovenci tvorili vedno nekako telo zase, s katerim so se delale politično partijske kupčije, ki so bile včasih prav koristne in so prinašale tudi pravice in popularne strankarske uspehe, ki jih danes ne moremo beležiti. Te strankarske kupčije pa so bile že v načelu samem nacionalno in državno nezdrav pojav, ker niso gradile enotne jugosloven. in državne miselnosti, pač pa so celo razkrajale one velike nacionalne tekovine, ki smo si jih Slovenci v obupni borbi proti premoči tuje države in tujega naroda v stoletjih priborili. Da danes postaja tega ni več, da smo Slovenci vstali integralni del celokupnega naroda te države, ki se zaveda vseh dolžnosti, pa tudi vseh pravic v tej državi, je historična zasluga šestojanuarskega manifesta in politike, ki jo ta zgodovinski manifest inavguriral v naši državi. Od Maribora pa do Djevdalije smo se od praprom jugoslovenske državne misli, te ene in enotne misli in enotnega gledanja na državo, povezali in zlili v mogočno milijonsko armado, ki jo danes predstavlja Jugoslovenska nacionalna stranka. Če je ta stranka za druge dele države velika nacionalna pridobitev, je za nas Slovence nacionalno in državno vstajenje in prerjenje. Srečen sem, da morem na tem mestu in ob tej priliki iz vse notranje potrebe svoje duše in svojega prepričanja to izjaviti s tisto vero v srcu, ki se ne plaši naporov in žrtev, ki nikdar ne obupa, zavedajoč se, da ni

v življenju narodu ničesar podarjenega, da je treba vse priboriti s trdim delom.

Na tem mestu mi je dolžnost, da podčrtam dejstvo, da je imela kraljevska vlada poguma dovolj, naslanjajoč se na polno sodelovanje JNS, da je izvedla komasacijo občin in občinskih volitev v vsej državi in tudi o onem delu države, glede katerega se poizkuša vedno znova trditi, da je proti Beogradu in proti enotni jugoslovenski politiki. Komasacija občin pomeni za nas v dravski banovini historično dejanje v našem notranjem upravnem življenju, ki nam je iz nešteti, gospodarskega, socialnega in upravnega življenja nesposobnih občinskih drobcev avstrijske preteklosti in avstrijske miselnosti ustvarila odgovarjajoče število življenja spsobnih upravnih edinic, ki jih danes predstavljajo naše nove velike občine. To delo ni bilo lahko, saj zahteva mnogo žrtev od naroda, ki iz ozkega domačega gledanja ne popuška lahko od tega, česar se je v stoletjih privadil. Naša stranka je doprinesla pri izvedbi te velike reforme dokaz, da je dovolj solidno zgrajena in dovolj jaka, da se ne plaši onih, ki so vselej na delu pri nas tedaj, kadar treba zdrav jugoslovenski nacionalni razvoj z vsemi nedopustnimi sredstvi ovirati. Tudi za ceno tiste popularnosti v narodu, za katero je nekaj v Avstriji služila politika izvestne gospode Dunaju ter pozneje isto politiko kupčije in neiskrenosti nadaljevala tudi v Beogradu, smo izvedli komasacijo in šli v časih najhujše gospodarske in denarne krize na občinske volitve. Kakor ob skupščinskih volitvah leta 1931., tako je naš narod tudi pri občinskih volitvah v jeseni leta 1933. javno in jasno izpovedal, da je tudi v dravski banovini med Slovenci mogoča edinole politika jugoslovenske misli, ki jo predstavlja po svojih živih organizacijah JNS, ki pravi, da je država in narod prvo in da je stranka le sredstvo, ki služi narodu in domovini. Pri teh občinskih volitvah smo v trdem boju dosegli na čeli črti uspehe in rezultate, ki nas jih ni sram, ter nas pustijo povsem hladne interpelacije gospode, ki naše zemlje in našega naroda niti ne poznajo. Pri vsej neprizanesljivosti, s katero se pri nas obravnavajo tudi tisti, ki bi v interesu avtoritete države zaslužili drugo postopanje, ne moremo pomagati onim, ki so mslili, da se bo 15. oktobra 1933 kolo jugoslovenske državne politike za hip ustavilo, pa zopet zavrtelo nazaj v čase partikularističnega in plemenskega razkroja pred šestim januarjem 1929. Ponosen sem, da je slovenski del našega naroda ob teh volitvah pokazal, da ima v sebi mnogo več zdravega nacionalnega in državnega čuta, nego so ga imeli tisti, ki so se mu z lažjo vsilili za voditelje in predstavnike, pa danes kričijo, ker je narod na čeli črti z njimi obračunal ter jih odvrgel kot suhe veje svojega zdravega debela.

Gospodarski in nacionalni problemi

Zakon o zaščiti kmetov, ki urejuje način odplačevanja kmečkih dolgov, vsled kompliciranosti gospodarskega življenja v dravski banovini ni prinesel vseh onih stoddostnih blagodati, ki jih ta zakon nedvomno pomeni za ostale dele naše države. V sled skrbno in močno razvitega združništva ni bilo pri nas zelenjastva v oni formi in tistem obsegu, kakor je to cvetelo po drugih banovinah. Ker pa je gospodarski donos zemlje v naši banovini skromen ta-

ko, da moramo za preživljanje naroda redno uvažati na tisoče vagonov koroze in pšenice, donos iz lesa in živine pa je v teku let vsled nizkih cen tako strahovito padel, je naše kmetijsko gospodarstvo izgubilo svoje ravnotežje, da je zabredel naš mali in srednji kmet v take dolgove, da tudi te obrestne mere, ki je bila v našem združništvu, ni zmoget. Bila je največja nevarnost, da postane naš slovenski kmečki dom plen kapitala in naš kmet s svojo družino brez lastne zemlje in brez lastnega krova brezposeln delavec na cesti, ki nima doma in ne pozna več domovine. Ta naš kmet gleda na določila zakona o zaščiti kmetov in o odplačevanju kmečkih dolgov kot na oni blagoslov in odrešitev, ki mu ga je dala ob 12. uri njegova država, ki ve, da brez življenja in zdravja na naši vasi ni naše države. Res je, da je ta uredba v organizacijo našega denarništvu in v redno njegovo funkcijiranje ni nesla še večjo imobilizirano, ki nujno zahteva neklih mer, ki bodo to opasno mrtvilo poživele. Na drugi strani pa si ne smemo tajiti, da je z zakonom zaščiten kmet vendarle postal v neki meri zopet isti mnogoštevilni faktor, ki daje obrtniku in trgovcu skromnega posla in zaslužka, česar bi absolutno ne bil zmoget, ako bi glede svojih temeljnih plačil in starih obveznosti ne bil z zakonom zaščiten. Naj se na določila zakona o zaščiti kmetov gleda še tako kritično in tako pesimistično — saj ima gotovo tudi svoje napake zlasti v tem, da prav nič ne individualizira —, spadam jaz med tiste sinove našega naroda z vasi, ki gloloko verujemo, da je ta zakon našemu narodu in naši državi v blagoslovu n srečo.

Iz strukture gospodarskega življenja naše zemlje, ki je v dravski banovini močno industrijska, gledamo mi Slovenci na zakon o javnih delih, ki zasleduje velik program izvedbe prepotrebnih naprav, ki pa povečata cilj pravih srečo z dolžnostjo države in javne uprave, da daje nezaposlenim možnost, da si bodo s poštnim delom svoj kruh zaslužili in ne bodo padali v breme kot manj vredni miloščinarji našim že itak preobremenjenim občinam.

Pri vprašanju zaščite denarnih vodov, ki je postalo življenska potreba v sedanjih težkih časih, nas zakonite odredbe in samo dobra volja brez sredstev ne bodo privedle na pot ozdravljenja. Ne dvomim, da se tega polno zaveda tudi kraljevska vlada in le iskreno ter nujno želim, da pridemo tudi tukaj skoro že korak naprej.

Mi imamo v dravski banovini velike število nezaposlenega profesionalnega delavstva kot težko žrtev zastoja v naši industriji. To število povečujejo v območju industrijskih centrov in večjih mest v težki meri tudi oni mnogoštevilni nezadostno zaposleni mali bajtarji, ki od svoje kočice v koščku zemlje ne morejo preživljati sebe in svojih družin in ki so bili vselej navezani na delo in zaslužek, ki ga danes skoro več ni. Beda po teh naših skromnih domovih je tolika, da nas navdaja s skrbjo, ki ne more biti manjša kakor skrb za zaposlitev industrijskega delavca. To stanje nam v vprašanju javnih del nalaga v dravski banovini velike dolžnosti in težko odgovornost. Temu številu nezaposlenih ali nezadostno zaposlenih se pridružuje pri nas še velika armada nezaposlene mlade inteligence, ki se je z žrtvami svojih staršev izsolala, pa ne more danes do zaposlitve in do kruha. Taka mla-

dina mora neizbežno obupati nad družbo in državo in mora na edino odprto pot negacije vsega, pa tudi tega, kar ji je bilo najsvetejše. V amandmanih finančnega zakona, ki je pred nami, so določila, ki dajejo kraljevski vladi pooblastila, da izvede štednjo v javni upravi in normalizira komplicirano našo administracijo. Jaz nimam povoda, dvomiti, da bo kraljevska vlada, poslužujoč se tega pooblastila, znala voditi skrbno in vestno račun o nezaposleni mladi inteligenci, ki predstavlja danes bolečo rano na našem narodnem telesu.

Sem iz tistega dela naroda in iz tistega predela naše države, kjer se je čula vselej ostrabeseda kritike, kadar državni nameščenci in državni upokojenci niso vselej redno in točno dobili pripadajočih jim prejemkov. Oni pri nas, ki so vselej veselji, kadar je državno gospodarstvo v težavah, so imeli tu pa tam priliko, da so se cinično posmehovali in poskušali eksplozirirati gorje prizadetih. Moram pa ob tej priliki na čast slovenski uradniški inteligenci podčrtati, da se nikdar ni dala tem demagogom zavajati, ter lahko v imenu našega nacionalnega uradništva izjavim tukaj, da smo kraljevski vladi hvaležni, da je znala očuvati prejemke uradništva, in da spada naša država med one urejene države sveta, ki kljub najtežjim gospodarskim prilikam plačuje svoje uradništvo normalno in v redu v tisti višini, ki omogoča eksistenco in daje voljo in moč do dela v dobro narodu in državi.

Prosvetne zadeve

Dovolite mi, gospodje narodni poslanci, da se na tem mestu prav kratko zadržim še pri enem vprašanju. To je naša univerza v Ljubljani, ki nam jo je dala Jugoslavija. Mi ljubimo to svoje najvišje kulturno svetišče kot Slovenci in kot Jugosloveni, ker vemo, kakoga pomena je in kaké velike specialne pomena ima ta univerza na zapadni meji države kot žarišče znanosti in kot ono mesto, ki je prvo poklicano, da vzgaja naš intelektualni naraščaj v duhu te države. Danes lahko brez skrbi trdim, da ima jugoslovenska ideja v naši akademski mladini zdrave in krepke korenine, ki niso več v opasnosti, da jih zatre plevel tujih doktrin in demagoštvo vsakdanjosti. Mi obžalujemo, da finančne in tehnične težkoče niso več dopuščale, da bi bila oficijelno v letošnjem državnem budžetu že upoštevana tudi knjižnica naeš univerze v Ljubljani, apeliramo pa v vsem zaupanju do kraljevske vlade, da v teku proračunskega leta vendarle najde možnost, da se ta naš kulturni in nacionalni postulat privede na pot pozitivnega reševanja.

V našem meščansko-šolskem in osnovno-šolskem vprašanju delimo težkoče in pomanjkljivosti z ostalim delom države. Občutljivi smo kot nacionalisti za naše obmejno šolstvo ob meji države, ki je težko zanemarjeno in zahteva v interesu države in v interesu gojitve jugoslovenske in državne zavesti ob meji nujne odpo-moči. Glede manjšinskega šolstva je naše stališče jasno. Nemška manjšina se pri nas svobodno kulturno razvija in je gospodarsko jaka. Mi zahtevamo absolutno lojalnost in ne dopuščamo in ne moremo dopustiti pri vsej veliki širokogrudnosti naše prosvetne uprave, da se nam v manjšinskih šolah raznaroduje deca naše krvi in da uživa na polju šolstva nemška manjšina privilegije, ki gre do preko določil zakona in preko

onih zdravih in naravnih načel, ki jih mora spoštovati vsak narod, ako se sam noče zapisati smrti, v katero je bil nekdanj že obsojen. To naše stališče ni izliv kakega bolnega šovinizma ulice, ki ga mi odločno odklanjamo. To stališče nam je diktirano po naših prilikah in po zgodovini trpljenja in borb našega naroda tu na zapadni meji države, ki gleda z boleščjo, kako se v sosednji Italiji, Avstriji in Madžarski gazijo vse najelementarnejše pravice našega naroda in našega jezika.

Upravni problemi

O političnem pomenu notranje uprave ni treba izgubljeni mnogo besed. Vsi vemo, da more notranjo konsolidacijo države priversti edino **odločna in jasna notranja politika**, ki mora imeti sigurno smer ter stremeti za tem, da se državno-politični program vlade točno izvaja, da se spravimo s poti vse ovire, ki bi mogle zastavljati zdrav notranji razvoj, in da se pokrenejo v samem upravnem aparatu vse pozitivne tvorne sile, da služijo glavnemu smotru uprave: dviganju duhovne in materialne kulture naroda. V tem pogledu moremo z veseljem konstatirati, da je moderna uprava prevzela v svojo kompetenco zlasti tudi **socialno-kulturni in ekonomski delokrog**. Ona se ne omejuje več na ozko polje, ki ga pozna policijska država, temveč se razteza na simpatični teren narodnega gospodarstva ter splošne kulture. Nismo še pozabili stanja naše uprave, ki je bilo obeleženo po nekvalificiranem upravnem aparatu. Videli smo, kako malo uspeha nam prinašajo napore za zboljšanje uprave, ako nam manjkajo organi, ki bi pravilno razumeli upravne posle, ako javni funkcionarji zlasti na vodilnih položajih ne poznajo občutljivosti upravnih problemov, ako nimajo razvite pravne zavesti, ne pravega takta in ne prirodne daru za točno razlikovanje interesov, ako nimamo sposobnih starešin, zlasti za oblastva prve stopnje, ki bi znali s svojim delom, z vzornim obnašanjem in z vestno skrbjo za splošno dobrobit postati motorna sila za ekonomski napredek v srezu in duševno središče za svojo okolico. To je eden najvažnejših problemov vsake uprave in zlasti težak problem v upravi naše države.

Tu moram opozoriti tudi na **problem brezposelnosti** z ozirom na interese države in naroda. Imam vtis, da smo v veliki nevarnosti, da naša **socialna služba**, ki je v današnjih časih ne le upravičena, temveč marsikje vse premalo aktivna, nima povsod pred očmi izvestnih momentov, ki morajo biti upoštevani, ako hočemo preprečiti, da se blagodat in pomoč narodu ne spremeni v nepopravljivo moralno škodo. Pomoč in podpore ne smejo mas demoralizirati. Vsakdo se mora zavedati, da mu je zgrajena eksistenca edinole na trdem delu in da se ni mogoče preživljati kakor parazit na račun javnih sredstev. Ne vzgajajmo ljudi k prosjačenju in ne dopuščajmo, da bo berastvo postalo eksistenčna osnova za našega bednega malega človeka. Ne zapeljajmo mladine k sramotni obrti, ki je nevredna človeka in ga moralno upropašča. V tem pogledu je treba sistematično organizirati službo ter brezobzirno zatirati potepušvo in navajati ljudi k delu. Ako po zimi ni mogoče ustvariti zaslužka, naj se daje podpora le kot predujem, ki se mora z delom odslužiti. Samo otroci, starci in bolni naj uživajo podporo, zlasti v obliki prehrane in samo izjemoma v denarju. Ako tu ne pridemo do sistema in se bo od zgoraj navzdol pospeševala dekadenca mase, potem nas bodo nekega dne presenetili dogodki, ki se ne bodo dali likvidirati brez hujših pretresljajev.

Navajam to pri tej priliki, ker je notranja uprava poklicana, da se s temi pojavi bavi in da zlasti varnostni organi vršijo v tem pogledu kar najbolj intenzivno svojo službo. Evidenca in kontrola brezposelnih, regulacija zaslužka, oziroma presoja in določitev eksistenčne možnosti, pobjanje potepušstva so naloge, ki so v

nekaterih predelih naše zemlje danes najbolj akutne. V ta namen mora uprava dobiti potrebno osebje in to na srezih, pa tudi v eksekutivni službi. To so novi aktualni problemi, ki se ne dajo obravnavati po strani, temveč zahtevajo največjo pozornost in aktivitetu.

Lokalna državna uprava, to je ona v banovini in v srezu, zahteva kvaliteto osebnosti, ljudi širokega obzorja, ki ne smejo imeti nobene druge ambicije, kakor to, da služijo aktualnim potrebam naroda, da utrjujejo državno politiko, čuvajo ugled in avtoriteto vlade, budno motrijo in vestno usmerjajo miselnost naroda ter krepijo državljansko zavest. Največja napaka je, ako se dopušča, da se z vodilnega položaja vrše spekulacije osebnega značaja, da se bogata in vsestranska sredstva, ki morajo biti državni upravi na razpolago, uporabljajo iz nepravilnih motivov in z nepravilnimi cilji. Meni se zdi, da mora biti tak položaj na eni strani tako vzvišen, da ga ne smejo dosegati vsakdanje spletke, na drugi strani pa mora biti tako svet in čist, da ga ne smejo obvladati osebne ambicije. V tem pogledu bo morala tudi centralna vlada pokazati svojo vodstveno voljo in skrbeti, da bo odnos centralne in lokalne uprave tako urejen, da v centrali ne bo nezaupljivosti in ne-sigurnosti, da pa se bo v pokrajinah vladalo po splošnih smernicah, ki jih določi odgovorna vlada in preko nje odgovorni politični faktorji.

To se mi zdi važno že iz razloga, ker obstoji sicer nevarnost, da lokalna uprava ne bo mogla prevzeti vsega onega obsežnega delokroga, ki ji pritiče glede na nujnost potrebe, da se ta uprava kolikor mogoče približa narodu, da bo vedno realna, upoštevala žive potrebe prebivalstva.

S tem prihajam do **problema decentralizacije uprave**, ki vsled težkih prilik in splošnih gospodarskih stisk zlasti danes vedno bolj sili v ospredje. Predvsem se moramo zavedati, da je danes breme odgovornosti za naše gospodarsko stanje povsem koncentrirano na centralo, dasi rešitev križe ni odvisna izključno od ukrepov centralne vlade, temveč se da bistveno omiliti z akcijami lokalnega značaja, kakor pač ustrezajo posameznim upravnim področjem. Zato mislim, da je baš danes treba spraviti v življenje **lokalne samouprave**, ki bi se naj bavile z gospodarskim in socialnim delokrogom, dočim bi centrala delo lokalne uprave usmerjala in vodila po določenih načelih in v okviru izdelanega načrta, ki bi se nanašal na področje celokupne države. Zdi se mi zlasti unjno potrebno, da dobe **banovine svoja ustavna zastopstva**, iz katerih bi mogla priti marsikatera inicijativa tudi za centralno vlado, zlasti pa bi se z njimi prenesla odgovornost na širše sloje naroda. Že s psihološkega stališča bi to mnogo pomenilo in bi predstavljalo veliko vzgojno vrednost.

Druga važna prednost, ki bi jo nam mogla prinesiti decentralizacija uprave, je **poenostavljenost in pocenitev**, ki nam je zlasti danes nujno potrebna. Ako pazljivo motrimo državni proračun, vidimo, da bi se vsaj tretjina izdatkov za centralno birokracijo mogla prihraniti, ako bi se izvedla smotrna decentralizacija, pri tem pa sem prepričan, da se da **odnos med centralno in lokalno upravo** urediti tako, da vsedrjavni interesi ne bodo mogli biti ogroženi.

Problemi zunanje politike

Mi Slovenci smo geografsko na zapadu in severu najvišje pomaknjeni v Srednjo Evropo. Naši sosedje so Avstrija, Italija in Madžarska. V vseh teh treh državah živijo tudi naši **bratje po krvi in jeziku**, ki so danes po mirovnih pogodbah ločeni od našega narodnega telesa po novih državnih mejah. V primeru kakega vojnega konflikta tu na severo-zapadu vemo, da bi bili mi prvi udarjeni. Pripravljeni smo na vsako žrtev za to državo, čuvali bomo intrigeto Jugoslavije do zadnjega. To vedo vsi v tej državi in tudi onstran mej te države. Ko motrimo prilike v naši soseščini, moramo z globokim prizna-

njem in z zadoščenjem pozdraviti vsako akcijo naše države, ki gre za tem, da stoji **Jugoslavija v prvih vrstah mirotvornih narodov**. Razne kombinacije in akcije v Srednji Evropi, ki so naperjene proti Mali antanti, nas ne morejo pustiti desinteresirane. Za nami je svetovna vojna, ki je porušila velesile v Srednji Evropi in čas bi že bil, da končno prenehajo razne igre velike gospode na teritoriju, kjer si je jugoslovenski narod z največjimi žrtvami krvi priboril svojo samostojnost in svobodo, ki jo bo znal enodušno braniti pred vsakomur. V tem stremeljenju, ki ima za cilj **definitivno konsolidiranje prilik v Srednji Evropi in na Balkanu**, vidimo le eno absolutno sigurno sredstvo in varno pot, ki je ta, da se mi, takozvane male države, med seboj sami sporazumemo ter najdemo v gospodarski in politični vzajemnosti končno solucijo. Balkan je slovel v slabem pomenu te besede kot ognjišče in žarišče večnih nemirov in krvavih razračunavanj med posameznimi narodi in državami, ki so bile v rokah velikih držav ono orodje in

igrača, ki je morala za račun velikih v toku zgodovine pustošiti svojo zemljo in ubijati ljudi. Ko danes po pretoku še ne dveh decenijev od svetovne vojne izgovarjamo ime Balkan, smo ponosni na to, da je Balkan tam, kjer je red in mir, ki se ga brez škode za svojo ponosno kulturo in civilizacijo morejo učiti vsi oni, ki so nam vselej tako spretno očitali Balkan in balkanske razmere. Ko pri tem mislimo na pred kratkim ustvarjeni Balkanski pakt, moramo dati polno priznanje dalekovidnemu vodstvu naše zunanje politike. Želim le prav iskreno, da se **Balkanskemu paktu pridruži še Bolgarija**, s katero hočemo vsi bratskega sožitja za sedaj in za vso bodočnost. Kot Slovenec čutim to še globlje in dajem morda lažje izraza zadoščenju vsega našega naroda, ki je srečen, ko vidi, da se pozablja krvava preteklost in da vstaja po težkih borbah in trdem spoznanju na horizontu zarja lepših časov, ki jih jugoslovenski in bolgarski narod tudi zaslužita.

Izjavljam, da bom glasoval za predloženi proračun.

15 let SJSU „Sloge“ v Celju

CELJE. 3. marca.

Ko so po svetovni vojni na razvalinah stare Avstrije nastale nacionalne države, se je jugoslovenska omladina dobro zavedala, da njen cilj z ustanovitvijo lastne države še ni končan, ampak da se je spremeni le način dela. Kakor so šle težnje predvojnih omladincev za tem, da zrušijo svojo mačeho, tako je pričela povojna generacija graditi na novem temelju državo, ki naj zagotovi vsem trem delom jugoslovenskega naroda svoboden kulturni in politični razvoj. Ustanavljale so se razne organizacije; društva, ki so bila v predvojnem in medvojnem času zatirana, so z novimi močmi in silami stopila na plan, da pomagajo dovršiti še drugi del težke naloge: duhovno uedinjenje vseh Jugoslovenov in notranjo ureditev države. Zlasti važna naloga je pripadala v tem pogledu dijaškim družinam na srednjih šolah, kajti od tu izhaja večina inteligentnega naraščaja, ki bo nekoč zasedel vodilna mesta v državi. Da bo pa ta mladina zmožna uresničiti ideje, za katere se bori, mora biti vzgojena samostojno in v nacionalnem duhu.

Tega so se dobro zavedali tudi celjski dijak in v šolskem letu 1919/20 je iz živahnega gibanja na celjski gimnaziji vzrasla družina »Sloga«. To je bil hud udarec vsem nasprotnikom, saj je dobilo v tem društvu celjsko jugoslovensko orijentirano dijaštvo močno podporo, ki ga bo ščitila pred vsemi napadi nasprotnikov. Nova organizacija, ki stoji na stališču popolnega kulturnega, narodnega in državnega edinstva, je šla takoj krepko na delo. Njen delokrog je bil prvotno omejen le na višješolce, vendar se je kmalu pokazala potreba, da se pritegnejo k delu tudi nižješolci, ker se dajo baš oni z lepimi obljubami najlažje zavesti v nasprotni tabor.

Da se duševno obzorje članov čim bolj razširi in da se nauče samostojnega nastopa, so se vršili vsako soboto redni sestanki. Na teh sestankih in v raznih sekcijah se je razvijalo tudi glavno društveno delovanje. Dočim so višješolci s predavanji budili med članstvom zanimanje za najraznovrstnejše probleme, so nižješolci seznanjali tovariše z lepo jugoslovensko pesmijo. Reči je treba, da se je celjsko narodno občinstvo popolnoma zavedalo važnosti te edine jugoslovenske družine na gimnaziji in jo podpiralo moralno in materialno. Z njegovo pomočjo in z mesečnimi prispevki članov si je društvo v 15 letih zbralo lepo knjižnico, ki šteje okoli 1500 knjig. Po njih pridno segajo člani in se tako seznanjajo s svetovno, zlasti pa z jugoslovensko literaturo. Dobro se zavedajo, da je potrebna izobrazba na vseh poljih, je dramska sekcija naštudirala več iger, ki so moralno in materialno sijajno uspele. Naj omenimo le lansko

uprizoritev komedije »Peg, srček moj«, ki je gotovo še vsem Celjanom v dobrem spominu, saj je bila ena najlepše uspelih iger v lanski gledališki sezoni.

Za proslavo 15-letnice društvenega obstoja se pripravlja igra in akademija, ki obiskovalcev gotovo ne bo sta razočarali. Tako so celjski dijak, včlanjeni v »Slogi«, vsako leto bodisi z igro ali akademijo pokazali, da se ne boje javnih nastopov in da so dovolj agilni. »Sloga« je včlanjena v Savezu jugoslovenskih srednješolskih združenj, v katerem so združene vse slične jugoslovensko orijentirane srednješolske organizacije v državi. Celjska »Sloga« je ena njegovih najagilnejših družin, kar dokazuje lepo uspešni savezni kongres, ki se je vršil 1. 1929. v Celju. Kmalu po svoji ustanovitvi je družina nabrala v Celju večje število knjig in ustanovila v Prekmurju štiri potovalne knjižnice, iz katerih je tamošnje prebivalstvo črpalo moči za svojo borbo proti vsiljivemu tujcu. Pri lanskim nabilni akciji slovenskih knjig akad. podr. CMD so Slogaši nabrali v Celju okoli 2000 knjig. Tu se je v lepi luči pokazala narodna zavest onih ljudi, ki se ob vsaki priliki trkajo na svoja prsa in branijo slovenstvo, kjer tega ni treba, ko je njihov list odklonil sodelovanje pri tej akciji. »Sloga« je sodelovala še pri drugih narodno-obrambnih akcijah in s tem dokazala, da se njeni člani že sedaj zavedajo nalog, ki jih čakajo v poznejšem življenju.

Tako je vzgojila »Sloga« v 15 letih svojega obstoja mnogo zavednih Jugoslovenov, ki se že uveljavljajo na raznih odličnih mestih v državi. Kot dokaz, kako močna je vzgoja, ki jo prejemajo člani »Sloga«, naj služi le dejstvo, da uživajo celjski abiturienti (razen nekaterih izjem), kamor pridejo, sloves kremenitih narodnjakov. Da pa bodo prijatelji, ki so se nekoč v isti družini navduševali za iste ideje, tudi po končanih srednješolskih študijah združeni v eni organizaciji, se je letos ob 15-letnici »Sloge« rodila Starešinska organizacija »Sloga«. Slogaši z veseljem pozdravljajo ustanovitev te organizacije, ki pač najbolje jamči, da njihovo delo ni zaman, in ji kličejo: Naprej do zmage!

I. C.

DOMAČE VESTI

Nj. Vel. kralj poklonil celjski sokolski župi

Celjska sokolska župa je prejela od maršalata dvora obvestilo, da je Nj. Vel. kralj poklonil celjski sokolski župi prapor. Svečano razvitje novega župnega prapora bo 10. junija ob priliki župnega zleta v Celju.

d Proračunska razprava v Narodni skupščini.

Narodna skupščina je začela v ponedeljek načelno razpravo o državnem proračunu z al. 1934/35. Po poročilu finančnega odbora je govoril finančni minister dr. Djordjevič, ki je podal pregled finančnega in gospodarskega položaja in orisal osnovne smernice finančne in gospodarske politike. Iz njegovih izjavanj je razvidno, da se je državni proračun sestavljal skrbno in z uvaževanjem današnjih gospodarskih neprilic. Zato se izdatki v novem proračunu zopet znižali. Proračun znaša 10.171 milijonov dinarjev. Od tega je določeno 6.9 milijarde za osebne izdatke, ki se krijejo z davčninami in viškom državnih podjetij, a 3.2 milijarde gredo za državna podjetja, ki krijejo te izdatke za lastnimi dohodki. Celotna davčna obremenitev znaša pri nas 577 Din, to je mnogo manj, nego v katerikoli evropski državi z izjemo Bolgarije. Pregled osebnih izdatkov kaže, da imamo skupno nad 200.000 državnih uradnikov, poleg tega pa še 60.000 upokojencev in 70.000 invalidov. Skupno število je torej nad 330.000. To število je veliko in se bo moralo znižati, za kar je potrebna korenita preosnova državne uprave. Ob zaključku govora je g. minister izjavil upanje, da bo predloženi znatno znižani proračun za leto 1934/1935. izvršljiv ob sedanjem gospodarskem položaju, ki več ne valuje na slabše. — Temu ekspezu je sledila obširna razprava o proračunu. Narodni poslanci izkoriščajo to priliko za to, da iznašajo svojo kritiko dela vlade in državne uprave, obenem pa dajejo svoje nasvete in stavljajo predloge, kako naj bi se prilike izboljšale. V vsej razpravi prevladuje gospodarska nota in vidi se, da je politika stopila bolj v ozadje. Vsak govornik opozarja na gospodarske težkoče in vsi soglašajo v tem, da so potrebni v državni upravi še nadaljni prihranki, da se spravijo izdatki v sklad z dohodki in plačilno močjo naroda.

d **Ban dr. Drago Marušič** je nastopil tritedenski dopust. Za časa odsotnosti ga zastopa pomočnik bana dr. Pirkmajer.

d **Obvestilo banovinske kmetijske šole v št. Juriju ob juž. žel. Kr.** banska uprava želi, da se na zavodih še bolj razvije za naše kmetovalce kmetijsko posvetovalna služba ter da se določijo v ta namen v tednu prvenstveno dnevi torek, četrtek in sobota. Zavod želi, da kmetovalci izrabijo čimbolj možnost, da si ogledajo večkrat naprave in delo na zavodu za primerjanje in razumno posnemanje na svojem posestvu. Uslužbenci na zavodu rade vedno dajejo redno potrebno pojasnila. V interesu vseh je pa že radi boljše izrabe časa, da se v prvi vrsti uporabljajo ti dnevi, ob katerih je na zavodu v ta namen vedno kdo na razpolago. Posebno primerno je, če pride več zanimancev skupaj, morda organizirano po tem ali onem strokovnem društvu. Isto velja tudi za gospodinjice, ki si lahko poleg gospodarskega obrata ogledajo tudi kmetijsko-gospodarske šole in dobe tam zaželjene nasvete.

d **Proglasitev za mrtvega.** Okrožno sodišče v Celju je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtvega Jožef Juričan, ki je odšel spomladi 1915 k 26.

domobranskemu pešpolku in je baje 15. januarja 1916. padel na bojišču. d »Revija Cinema«. Ravnokar je izšla v Zagrebu tretja letošnja številka te izvrstne ilustrirane revije s pestro vsebino in krasnimi slikami. »Revija Cinema« izhaja mesečno, stane polletno 40 Din in se naroča pri upravi v Zagrebu, Nikoličeva 14/I.

Celje in okolica

c **Regulacija Savinje in pritokov odobrena.** Minister za gradnje dr. Srkulj je na ponovno intervencijo ministra g. dr. Kramerja podpisal odlok, s katerim se odobrava generalni načrt za regulacijo Savinje in njenih pritokov, kakor ga je predložila banska uprava s skupnim revidiranim proračunom v višini 32.878.000 Din. Rešitev in odobritev načrtov za nove železniške nasipe, odstranitev dveh železniških mostov ter preureditev železniške proge in postaje v Celju s proračunom v višini 13.196.000 Din izdatkov, bo izdalo ministrstvo za promet v najkrajšem času. Istočasno je bilo odrejeno banski upravi v Ljubljani, naj takoj izdela podrobne načrte vseh regulacijskih del v okviru finančnih možnosti, določenih v proračunu, in ustanovi vodne zadržuge za izvršitev in vzdrževanje regulacije.

c **Regulacija Koprivnice** na ozemlju okoliške občine bo kmalu dokončana. S tem bo zaključeno izkopavanje in zavarovanje nove struge Koprivnice v mestu in okolici. Da se prepreči velika škoda v novi strugi ob poplavih, bi bilo potrebno, da bi sreski cestni odbor čimprej zgradil most čez novo strugo na Dečkovi cesti.

c **Novi celjski proračun potrjen.** Na intervencijo gg. narodnega poslanca Ivana Prekorška in lekarnarja Andra Posavca, članov celjskega občinskega sveta, je finančni minister v sredo 28. februarja potrdil proračun mestne občine celjske za leto 1934. Proračun je že odposlan iz Beograda.

c **Občna zborstva JNS v Grižah in Dramljah.** Občinska organizacija JNS za Griže bo imela redni občni zbor v soboto 3. t. m. ob 19. v narodni šoli v Grižah, občinska organizacija JNS za Dramlje pa v nedeljo 4. t. m. ob pol 9. dopoldne v Društvenem domu v Dramljah. Na obeh zborih bosta poročala gg. narodni poslanec Ivan Prekoršek in predsednik sreske organizacije JNS dr. Kosalan, v Dramljah pa tudi sreski veterinar g. M. Šribar.

c **Socialni odsek okoliške občine** je imel v sredo zvečer sejo, na kateri je obravnaval pereče vprašanje preskrbe brezposelnih. Največ preglastic povzročajo odseku največ posebni drugih občin. Dočim na kmetih primanjkuje delovnih moči, se mnogo ljudi seli s kmetov v predmestne občine, kjer pričakujejo izdatnejše pomoči. Ker ne dobi dovolj sredstev za podpiranje brezposelnih, je socialni odsek sklenil, da ne bo izdajal podpor in legitimacij za brezposelnih nobenemu brezposelnemu, ki ne živi vsaj že 5 let nepretrgoma v okoliški občini. Na pritisek socialnega referenta gosp. Fr. Wltavskega je bil odsvetovan pododsek, ki bo pregledoval nehigijenična stanovanja v okoliški občini in prosil tudi sresko načelstvo, da imenuje sreskega zdravstvenega referenta v ta pododsek, ki prične takoj prepotrebno delo za varstvo zdravja občanov. Javnost je naprošena, da sporoči odseku vse nedostatke v nehigijeničnih stanovanjih.

c **Predavanje o podunavskih problemih.** V ponedeljek 5. t. m. ob 20. bo predaval na ljudskem vseučilišču univ. prof. dr. Lj. Hauptmann iz Zageba o »podunavskih problemih«. Podunavje stoji danes v ospredju ev-

ropskega političnega interesa, zato bodo izvajanja našega odličnega znanstvenika-zgodovinarja privabila zagotovo mnogo občinstva.

c **Na Ljudskem vseučilišču** je predaval v ponedeljek zvečer g. prof. dr. Pavel Brežnik iz Ljubljane številnemu občinstvu o San Franciscu, zvezdi zapada ob Tihem oceanu. Uvodoma je očrtal bistvene poteze Amerike in Američanov v primeri z Evropo. Opisal je pot z vlakom v zasneženi višini 3500 m in prihod v mesto, kjer vlada večna toplota. San Francisco, mesto s trideset milijona prebivalcev, ima križeno na polotoku. Dotod so svojčas prodrli s severa Rusi, z juga Španci, danes pa je tu uveljavljen žilavi anglosaški element. Mnogoštevilne skioptične slike so prikazovale nebotičnike, umetnostne spomenike ter prirodne krasote zlasti v velikem parku. Mesto, ki je pred 90 leti štel 500 prebivalcev, je porušil potres l. 1906., nato je bilo iznova in moderno zgrajeno. Prav tako zanimivo je bilo opisano mesto Los Angeles. Predavatelj je podajal prav sveže vtise, tamošnje življenje je zanimivo primerjal z našim. Poslušalci so sledili predavanju z velikim zanimanjem.

c **Uspešno delovanje Olepševalnega in tujsko-prometnega društva v Celju.** Na seji celjskega občinskega sveta v petek 23. februarja je podal obč. odb. gosp. šol. upr. Joško Bizjak pregled o delovanju celjskega Olepševalnega in tujsko-prometnega društva in sicer za vso dobo od prevrata do konca leta 1933. Iz tega obširnega poročila je razvidno intenzivno društveno delovanje zlasti tudi v tem, da je imelo društvo od 17. II. 1921 skupno 2.848.632 Din denarnega prometa in sicer 1.425.942 Din prejemkov in 1.422.690 Din izdatkov. S hvaležnostjo je bilo podčrtano, da mestna občina ves čas lepo podpira to korporacijo z denarjem in naturalijami v skupnem letnem znesku 95.000 Din. Razen tega dajejo društvo živiljsko silo še prodajali nekaterih rastlinskih pridelkov iz mestnega vrta za grofijo, denarne podpore društvenih prijateljev in raznih zavodov, letna društvena članarina, razne prireditve (občinska letna maškerada, koncerti v mestnem parku) in drugo.

Iz gospodarskih ozirov je tudi zelo umesten društveni sklep, da bo z naprej in do končane regulacije Savinje preuredilo mestni park po angleškem vzorcu z nasadi lepotevnega in cvetočega grmičevja. Gojitev dose-danjih cvetličnih skupin bo pa društvo preneslo na lepotevne parcele v mestu Celju, kjer jim poplave ne bodo mogle do živga. Ob koncu referata je bila izrečena želja društvenega odbora, da bi se občinski odbor-niki v čim večjem številu udeležili prihodnjega društvenega občnega zbora, ki bo v kratkem, in bi dali odboru dobrohotnih nasvetov in smer-nic za nadaljno društveno delovanje, ki ga vodi z vso požrtvovalnostjo društveni predsednik magistratni direktor g. Ivo Šubic. Občinski svet je vzjel poročilo z odobravanjem na znanje, mestni župan g. dr. Goričan pa se je zahvalil referentu za njegova pojasnila.

c **Podružnica Slov. lovskega društva v Celju** bo imela, kakor že objavljeno, danes ob 16. v gostilniških prostorih hotela »Hubertusa« svoj redni letni občni zbor z dnevnim redom, predvidenim v pravilih. Zvečer istega dne, s pričetkom ob 20., bo v vseh gornjih prostorih Narodnega doma **velik lovski ples.** Trofeje, ki bodo ta dan dičile veselilne prostore, bodo tvorile najlepšo lovsko razstavo. Za to se v upravičenostjo pričakuje, da se bo drevi zbralo na veselilnem prostoru vse, kar ljubi naravo.

c **Skioptično predavanje o Franciji in njeni kulturi** priredi celjski pododbor društva absolventov drž. trgovskih šol pod okriljem Zveze kulturnih društev v četrtek 8. t. m. ob 20.

v predavalnici drž. trgovske šole. Predavatelj g. prof. Prezelj iz Ljubljane nas bo popeljal s svojim predavanjem, ki ga bomo spremljali krasne skioptične slike, po vsej Franciji, razkazoval njene znamenitosti in nas seznanil z visoko razvito francosko kulturo. Prepričani smo, da se bo javnost v velikem številu udeležila tega izredno zanimivega in poučnega predavanja.

c **Predavanja SPD.** V četrtek zvečer je predaval pod okriljem Savinjske podružnice SPD v Celju akademik g. Lev Pipan iz Trzina o Durmitorju. Predavalnica v meščanski šoli je bila dobro zasedena. Prisotni so odhajali po zanimivem predavanju z lepimi vtisi o divnih gorah našega juga. Predavatelju za lep večer iskrena hvala! — Prihodnje predavanje bo v četrtek 8. t. m. zvečer. Gosp. dr. Erlejš iz Ljubljane nas bo predaval v **bratsko bolgarsko zemljo.** Opisal bo tankajšnje gore in predvajal krasne skioptične slike. Pridite!

c **Planinsko rajanje** bo v soboto 10. marca v vseh prostorih Narodnega doma v Celju. To zabavo, ki bo pač poslednja v tej sezoni, priredi Zimsko-sportni odsek SPD v Celju. Pridite tudi Vi in povabite svoje prijatelje in znance!

c **Važno predavanje o novih davčnih predpisih.** Združenje trgovcev za mesto Celje opozarja vse svoje članstvo, da bo v torek 6. t. m. ob 20. v dvorani Obrtnega doma (I. nadstropje) v Celju predavanje o novih davčnih predpisih. Predaval bo konzulent Zbornice za TOI g. Žagar. Predavanje je zelo važno, ker so postale davčne zadeve aktualnejše in so konture za odmero davka za leto 1934. že vidne. K temu predavanju so vabljeni ne samo trgovci, ampak tudi vsi obrtniki raznih strok iz Celja in okolice.

c **Celjski odsek Zveze Maistrovih brceev** bo imel svoj ustanovni občni zbor v nedeljo 4. marca ob 10. dopoldne v restavracijskih prostorih Narodnega doma. Vsi iz Celja in okolice, ki so se l. 1918. in 1919. borili za pravično državno mejo na našem severu, so vabljeni k polnoštevni udeležbi. Iz Maribora bodo dospeli zastopniki centrale.

c **Vsled uvedbe nove takse na vozne listke** je bilo mestno avtobusno podjetje v Celju prisiljeno primerno povišati vozne cene.

c **Našim konzantom!** Od 1. t. m. pričnemo zopet **visokokaloričen plin.** Ako Vaši plinski kuhalniki, štedilniki, toplovodni aparati, peči, radiatorji, likalniki, industrijski gorilniki, ostale naprave ne delujejo brezhibno, prosimo, da nas takoj telefonsko ali kako drugače obvestite. Vre-guliranje vseh aparatov, njih čiščenje in manjša popravila izvršujemo brezplačno. — Obratovodstvo mestne plinarne v Celju.

c **7 medvedov, 7 žab in 6 zajcev** je včeraj dospelo iz Ljubljane v Mestno gledališče. V nedeljo popoldne ob treh se boste mali in veliki zabavali nad strahopetnimi veterani, ki jih komandira g. Košič. Veterani prepevajo ob stremeljvanju orkestra svoj marš in pri cvičku pojo veselo zdravico. Žabe seveda tudi pojo, medvedje pa zraven mrmrajo. Igra »Princeska in pastirček« se bo igrala samo enkrat, vstopnic je še dovolj na razpolago.

c **Upriporitev »Desetega brata«.** Osmoletci celjske gimnazije bodo upriporili ob 90-letnici Jurčičevega rojstva v nedeljo 4. t. m. ob 20. v Roble-kovi dvorani v Žalcu Jurčičevega »Desetega brata« v Govcarjevi dramatisaciji. Režiser je g. Milan Košič. V Mestnem gledališču pa bodo upriporili to igro v petek 9. t. m. ob 20.

c **Zveza obrtnih društev za dravsko banovino** bo imela izredni občni zbor v nedeljo 25. t. m. ob 11. dopoldne v Celju. Na dnevnem redu bosta tudi sprememba pravil in volitev nove uprave.

Danes v soboto v vseh gornjih prostorih Narodnega doma v Celju lovski ples!

Glede čistega dobička bo predlagana običnemu zboru delničarjev naslednja razdelitev:

Splošni rezervi se pridene 300.000.— Din, ostanek 480.000.— Din se porabi za razdelitev 6% dividende. S to dotalijo bodo narasle rezerve na Din 6,617.088.98
Prištevi delniško glavnico » 8,000.000.—

skupno lastno premoženje znaša te-

daj Din 14,617.088.98
kar predstavlja 47% kritje hranilnih vlog, ako se upoštevajo še dobro zavarovana posojila, dalje lastne nepremičnine, te so: Narodni dom v Celju, hiša na Kralja Petra cesti, Cankarjevi in Kovaški ulici, veleposestvo Slom pri Ponikvi ob juž. žel., gozdno veleposestvo Čermožiše, hiša v Mariboru, hiša v Šoštanjju, posestva v Vel. Pirešici, pri Sv. Lovrencu na Pohorju in v Slov. Bistrici ter vsa ostala aktiva, ki vsa tudi jamčijo za zavodove obveznosti, je jasno, da so vse naložbe pri Celjski posojilnici popolnoma varne. Največja kriza, kar jih svet pozna, niti malo ni omajala tega našega zdravega, domačega denarnega zavoda, ki uživa splošno zaupanje.

Sport

t **Nogomet v nedeljo.** Na Glaziji bo sta v nedeljo 4. t. m. popoldne odigrani dve zanimivi nogometni tekmi za poškodbeni fond LNP. Ob 14. se bo pričela tekma med SK Atletiki in SK Olimpom, ob 15.30 pa med SK Celjem in SK Jugoslavijo.

t **Službeno iz OZDS v Celju.** Za tekmi 4. t. m. na Glaziji v Celju se delegirata: ob 14. SK Atletik : SK Olimp ss. g. Oberlinter, ob 15.30 SK Celje : SK Jugoslavija ss. g. Ochs.

t **Težkoatletska sekcija SK Jugoslavija** bo nastopila v nedeljo 4. t. m. ob 20. v hotelu Henke v Laškem. Sodelovalo bo 10 najboljših celjskih atletov.

t **Zimsko-sportno poročilo.** Mozirska koča na Golteh, 3. marca: Na 80 cm visoki podlagi 15 do 20 cm novega snega. Deloma jasno. Temperatura — 2° C. Smuka dobra. Izgledi za nedeljo izvrstni.

Kino

Kino Union Celje. Sobota 3. (ob 16.15, 18.30 in 20.30) in nedelja 4. marca (ob 14.15 in 16.15): **»Pot v življenje«.** Prvi originalni 100% ruski zvočni vefilm z ruskim govorom, petjem in glasbo. V glavnih ulogah Batalov, Kirila, Jarov, Novikov, Vesnovski in Antropova. Dve zvočni predigrji. — Nedelja 4. (ob 18.30 in 20.30), ponedeljek 5. in torek 6. marca: **»Deklica z dežele«.** Izvrstna filmska opera. V glavnih ulogah Lucie Englisch in R. A. Roberts. Glasba: K. Schwabach in W. Engel-Berger. Predigra: zvočni tednik.

Dopisi

Laško

Občni zbor občinske organizacije JNS v Laškem. Dne 23. februarja zvečer se je vršil v mali dvorani Sokolskega doma občni zbor občinske organizacije JNS v Laškem, ki se ga je udeležilo okrog 100 volilnih upravičencev. Prisoten je bil tudi banovinski svetnik in predsednik sreske organizacije JNS g. dr. Franjo Roš. Po poročilih odbornikov je sledilo poročilo ban. svetnika g. dr. Roša. Predvsem se je bavil z gospodarskimi vprašanji občine in sreza ter naposled prešel na delo v Narodni skupščini in na splošna vsedrjavna vprašanja, ki zahtevajo nujne rešitve. Prikazal je težave, s katerimi se mora boriti pri doseganju ugodnosti za laški srez, pri čemer pa so zborovalci vseeno ugotovili, da njegovo delo ni bilo brez uspeha. Njegovo poročilo je bilo sprejeto z živahnim pritrjevanjem. Pri volitvi je občni zbor izvo-

Dobro bo vozil Vaš avto

le z izredno lahkim bencinom, ki se dobi edino pri črpalkah pred veletrgovino **Ivan Ravnihar, Celje, Kralja Petra c.** in pri tv.

Jos. Delakorda, Gaberje

bil pomnoženi stari odbor s predsednikom g. Ludvikom Potočnikom. Predsednik se je zahvalil za izraz zaupanja in izjavil, da bo organizacija delala neomajno za blaginjo naroda, za zaščito članstva in podpirala pomoči vredne in potrebne. Pri slučajnostih se je oglasilo k besedi več članov. Predvsem je izrazil g. Hrastelj v imenu obrtnikov željo, da bi se omilili davki obrtnikom na desnem bregu Savinje, prizadetim po lanski poplavi. Od banovine so sicer prejeli nekaj podpore, a so nekaj dni zatem tudi prejeli od davčne uprave plačilni nalog za davke še v večjih zneskih, nego je znašala banovinska podpora. Državni nameščenci so načeli vprašanje, zakaj morajo plačevati banovinski kuluk in zakaj so tega kuluka oproščeni banovinski nameščenci. Gosp. predsednik je izjavil, da bo stranka tudi v tem vprašanju posredovala.

Žalec. V številki 11. in 12. »Deutsche Zeitung« v Celju sta izšli dve notici o prireditvi Sportnega kluba v Žalcu »V deželi smehljaja«. Odbor Sportnega kluba, kakor tudi članstvo izjavlja, da nima s to notico nikake zveze, ter je nekdo priobčil to notico na lastno pest. Sportni klub Žalec je strogo nacionalna organizacija in si prepoveduje priobčevati kakršnekoli dopise ali članke brez njegove vednosti in brez njegovega dovoljenja. — Sportni klub Žalec.

Glasovi iz občinstva

„Prošnja naši javnosti!“

Učiteljstvo okoliške deške narodne šole v Celju je dalo s svojim pozivom pod gornjim naslovom v »Novi Dobi« 16. t. m. inicijativo k nujnemu reševanju za naše javno življenje najbolj perečega problema, t. j. odprave pouličnega beračenja šolske mladine.

Dnevno opazovanje teh doraščajočih »izmečkov človeške družbe« nas sili k resnemu razmišljanju, kje je iskati temu vzrokov in kaj je ukreniti, da se to naraščajoče zlo odpravi ali vsaj omili.

Slišal sem že izgovor, češ, »saj to je vendar šolska zadeva«. In bo še gotovo marsikdo, ki bo z enako piškavim izgovorom skušal odvrniti od sebe soodgovornost za propadanje in moralno pogrezanje naše mladosti, namesto da bi odkrito priznal, da je to zadeva nas vseh, ne samo šole.

Pri vzgojnem procesu delujeta na otroka dva vpliva; jedro prvega je zavestno učinkovanje nanj s pomočjo šolske vzgoje, a jedro drugega vsi tisti faktorji ki jim pravimo okolica — milje.

Večina istinitnega, pristnega življenja se odigrava izven šole, zato ne spada v okvir mladinske vzgoje samo šolska vzgoja, temveč vsa tista realnost, ki otroka duševno oblikuje kjerkoli, pod kakršnimkoli vplivom izven šolske sobe — doma, zunaj v življenju, na cesti.

Duševne korenine človeka so doma, v družini. Če se pa vsled neurenosti in razcepljenosti družinskih razmer in težkih socialnih prilik pretgajo tiste žile, po katerih naj bi dobivala mladina izven šole najpotrebnejše vzgojne hrane, če družina sama ni kos svoji vzgojni nalogi, tedaj je nujna potreba, da nadomesti in izpolni pomanjkljivo domačo vzgojo — otrokova kulturna okolica, javnost. Vsepovsod si dajemo opravka s kulturo, razpravlja se o prosvetnih vprašanjih, v vseh mogočih oblikah se povečuje ideja kulture, v resnici pa pri vseh svoji visoki kulturi, o kateri kričimo, puščamo v nemar tista dejanja, ki najvidneje očitujejo našo **istinito** kulturo — vzgojo naše mladine.

Nadaljni ukrepi za pocenitev oblek

Za žene - najboljše:

Iepi, najboljše izdelani damski plašči

Din 190,-, 240,-, 290,-, 340,-, 390,-, 490,-, 590,-

Moške obleke

Din 180 - 790

Za dečke

Din 160 - 510

Moderne hlače

Din 70 - 160

Nepremočljivi Hubertosi

Din 270 - 320

Cene sirovin so na svetovnem trgu občutno poskočile, a to ni uplivalo na naše ukrepe. S podvojenimi silami delamo na svoji nalogi, da vse sloje naroda dobro in poceni oblečemo

Letni suknjiči (jankerli)

Din 120-140

Otroške obleke

Din 60-150

Mornarske obleke za deca

Din 90-170

Hubertosi za deca

Din 160

Naš ponos - te sezone

Kompletna volnena obleka za gospoda že za Din 180,-

Kompletna obleka za otroka že za Din 60,-

Za vso rodbino boste dobili lepo in poceni obleko pri

TIVAR OBLEKE

Vsa ta razmišljanja me navdajajo z bojznijo, da bo ostal apel samo apel, da bo vsa započeta akcija v idealnem prizadevanju osamljenega učiteljstva brez sodelovanja vse javnosti, vseh kulturnih institucij, vseh tistih, ki čutijo v sebi klic, biti **resnični** vzgojitelji našega naroda, predvsem pa vseh javnih nadzornih oblasti — »glas vpijočega v puščavi«.

SR.

Hranilne knjižice

kake celjske posojilnice kupim. Ponudbe na upravo »Nove Dobe« pod »Št. 166«

Velika zaloga vsakovrstnih

okvirjev

za slike, ki se dobijo najcenejše pri Prvi celjski

**„Kristaliji“
Celje, Zakresijol4**

TELEFON 154

VABILO

na

III. OBČNI ZBOR

Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino, podr. Celje ki se vrši

v nedeljo, dne 18. marca 1934 v mali dvorani Narodnega doma, s pričetkom ob 8. uri zjutraj

DNEVNI RED:

1. Pozdrav in nagovor predsednika
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora
3. Poročilo tajnika in blagajnika
4. Poročilo računskih pregledovalcev
5. Eventuelna sprememba pravil
6. Volitev novega odbora
7. Volitev delegatov za centralni odbor
8. Razprava o okrožnih odborih in razna gospodarska vprašanja
9. Slučajnosti

Če ob določeni uri ni navzoča polovica članstva, se čez eno uro vrši občni zbor ob navzočnosti vsakega števila članstva.

Odbor poziva č. lane tovariše obrtnike, da se občnega zbora sigurno in točno udeležijo. Z obrtniškim zdravom!

Z a o d b o r :

Holobar Stojan l. r. Brišček Janko l. r.
t. č. predsednik t. č. tajnik

Velikonočne razglednice

pisalni pribor — nalivna peresa vse vrste papirja priporočila

Karl Goričar vdv., Celje

knjigarna in veletrgovina s papirjem

Moško perilo

Din 21'— oxford srajca
Din 26'— platnena srajca s cefir prsi
Din 38'— pike srajca
Din 45'— touring srajca
Din 19'— spodnje hlače dolge
Din 20'— spodnje hlače kratke
Din 65'— spalne srajce

pri

TRGOVSKI · DOM
Sternecki
TOVARNIA · PERILA · IN · OBLEK

CELJE

Oglejte si izložbe!

Nevarnost prehodne dobe

Vsaka prehodna doba je nevarna, zlasti pa prehodna doba deklic v dekleta in dečkov v mladeniče

Vsaka prehodna doba je nevarna in v zvezi s tem je vsekakor opasna prehodna doba deklic v dekleta (doba pubertete). Pri deklicah v dobi od 12 do 17 let nastajajo temeljite izpremembe, ki označujejo prehod v deklisko dobo. To prehodno dobo karakterizira pojav izgubljenja krvi. Take deklice prično, če nimajo polne fizične sile in posebno močne konstrukcije, po večini slabeti, izgubljati voljo do dela, trpe na glavobolu in v mnogih primerih hirajo, vsled pojavljajoče se slabokrvnosti pa utirajo pot tudi mnogim boleznim. Deklicam je zato treba dajati kot nadomestilo za izgubljeno in slabo kri taka sredstva, ki vsebujejo železo kot najvažnejšo sestavino krvi.

Sredstvo, ki krvi nadomešča železo, znano vsem zdravnikom, preizkušeno z uspehom stotisočev oseb, je »Energina« za krepitev krvi, živcev in teka. Dolžnost vsakega roditelja je torej, da dajejo deklicam in dečkom med 12. in 17. letom, ko so v razvoju, odn. v dobi pubertete in ko morajo imeti najmočnejšo in najbolj zdravo kri, dnevno 2 do 3 žličke »Energina« železnatega kina vina. »Energina« se dobi v vseh lekarnah v zaprtih (originalnih steklenicah) po pol litra. 1 steklenica »Energina« 35 Din. Po pošti pošilja: Laboratorij »Alga«, Sušak.

3 velike steklenice »Energina« 110 Din.
6 steklenic »Energina« 220 Din in 1 steklenica zastonj. 12 steklenic »Energina« 440 Din in 2 steklenici zastonj.

Reg. S. Br. 4788/32

Polenovko slanike sardine, sir

po prav nizkih cenah kupite pri tv. **J. Jagodič — Celje**
Glavni trg in Gubčeva ulica

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kabine, predsobe, kuhinje in pritliklin se odda s 1. aprilom. Vprašajte: Celje, Levstikova ulica 4.

ZAHVALA

»Ljudski Samopomoči«, reg. pomožni blagajni v Mariboru, se iskreno zahvaljujem za kulantno izplačilo posmrtnine. »Ljudsko Samopomoč« vsakomur toplo priporočam.
Franc Govirk, Celje

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob in kuhinje, se odda s 1. aprilom v Aškerčevi ul. 6 v Celju.

Krojač ali krojačica

ki samostojno dela, se takoj sprejme. Naslov v upravi lista pod »Štev. 87«.

Mirno stanovanje

z 2 sobama in pritliklinami išče državni uradnik v mestu ali bližnji okolici. Ponudbe na upravo lista pod »Mirno stanovanje«.

Skoraj nov

Singerjev šivalni stroj

se ugodno (deloma na obroke) proda. Naslov v upravi lista.

Proda se parcela

v izmeri 1266 m² poleg državne realne gimnazije v Celju. Naslov v upravi lista.

Sobo v mestu

ali bližnji okolici iščem s 1. aprilom. Naslov v upravi lista.

Semena

sveža vrtna in poljska dobite pri tv.

Karol Loibner
Celje

Kralja Petra cesta 17

Pri »Zvoncu«

Ekonom brez službe

išče interese za saditev in snaženje dreves in novih nasadov. Strokovnjaška izvršitev. Ponudbe na upravo lista pod »Ekonom«.

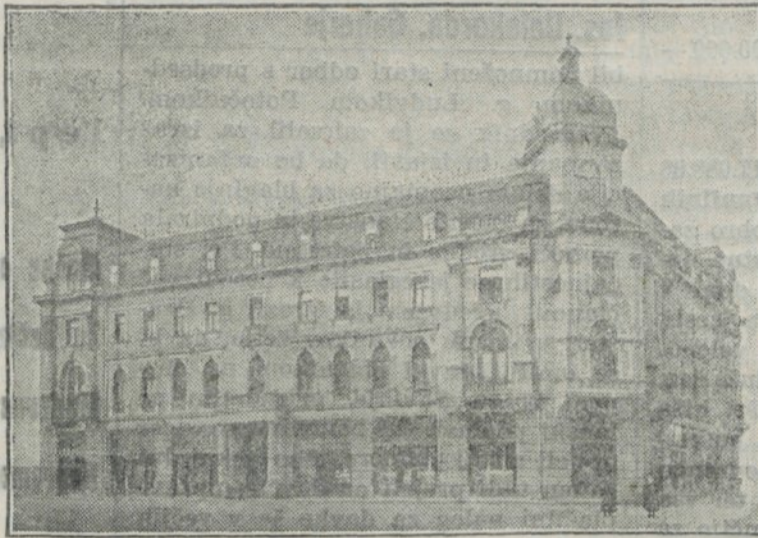
Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad Din 14.000.000—

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverjenje za izvoz blaga

Lepo stanovanje

enodružinsko, obstoječe iz 3 lepih sob, kuhinje in vseh pritliklin, na zadnji strani lepo solčno, elektrika, plin, se odda v mestu s 1. marcem v Miklošičevi ulici 3 v Celju.

Gospoško posestvo

srednjeveliko z lepo enonadstropno hišo in gospodarskimi poslopji v najboljšem stanju, 20 minut od Celja, se prodaja. Ponudbe na posredovalca Lovra Čremožnika v Celju.

Orehi, mandlji, lešniki, dišave čokolada, keksi, južno sadje maslo, marmelada, pecilni prašek vaniljin sladkor, barve za jajca.

NIZKE CENE!

P R O M E T

trgovina z mešanim blagom
Celje, Gosposka ulica 26

Kupi se vložna knjižica banovinske hranilnice v Celju od 5 do 10.000 Din proti takojšnjemu plačilu. Naslov v upravi lista.

Papir

vsake vrste in pisarniške potrebščine po nizkih cenah se dobijo na veliko in drobno v knjigarni

Franc Leskovšek

Glavni trg 16

Izbira raznega pohištva v trpežni izdelavi in po ugodnih cenah dobite pri tv.

Baumgartner Marija - Celje
Cesta na grad 47 (5 minut od kolodvora)

Vinko Rukovec, obl. konces. mestni tesarski mojster na Lavi

pri Celju izvršuje vsakovrstna tesarska dela, moderne stavbe, ostrejša za hiše, vile, tovarne in cerkve, strope in razna fla, paviljone, verande, stopnice, ledenice in ograje. — Gradnja mostov, mlinov in jezov.

Parna žaga in lesna trgovina, Lava pri Celju. Cekovni račun št. 14.737

Franjo Dolžan

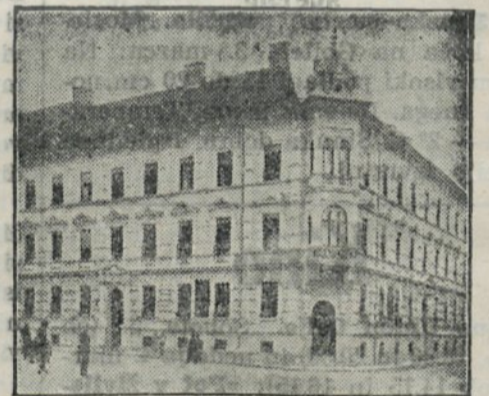
Celje
Za kresljo
Telefon 245

kleparstvo, vodovodne instalacije, strelovodne naprave
Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerno — Postrážba točna in solidna

PUPILARNO VAREN ZAVOD

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE

CELJE • prej Južnoštajerska hranilnica

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun. Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle najkulantneje

Za vloge jamči

Dravska banovina

z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo

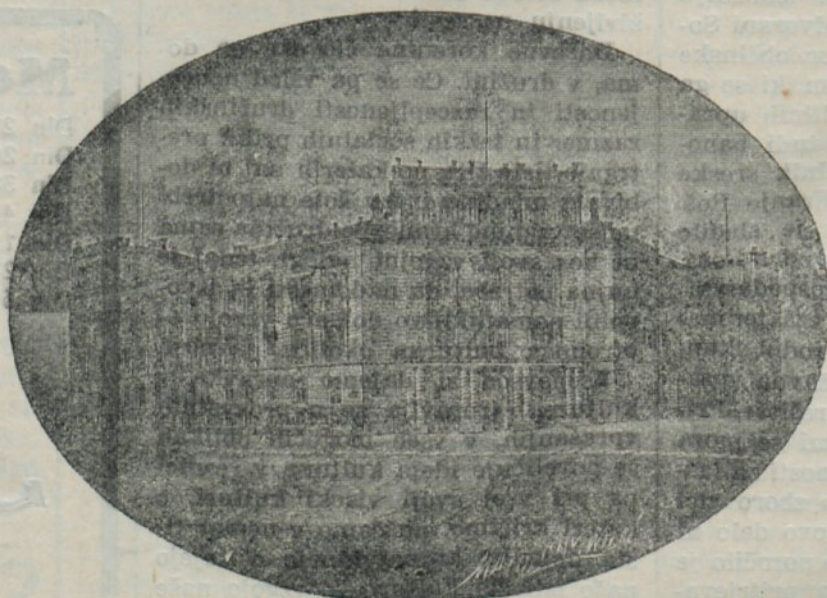
Ustanovljena leta 1864.

Pod stalnim državnim nadzorstvom

Celjska mestna hranilnica

v CELJU, KREKOV TRG (v lastni palači pri kolodveru)

Za hranilne vloge jamči poleg premoženja hranilnice še mesto Celje z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Novim hranilnim vlogam je takojšnja izplačljivost v gotovini s posebno uredbo brezpogojno in v vsakem primeru zajamčena